

МОЛОДІ, ПРАВНИКАМ, ПРАКТИКАМ

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
ІФ № 580 – 148Р від 24. 11. 2011 р.

20 (34)

ЮРФАКТИ ПЛЮС

У НОМЕРІ

Юридичний інститут відвідують зарубіжні вчені

11 листопада 2013 року на базі Юридичного інституту відбулася лекція на тему: «Корпоративне право Польщі: принципи та засади», яку провів доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри комерційного права, заступник директора юридичного інституту Католицького університету ім. Івана Павла II (м. Люблін) Анджей Герберт (Andzej Herbet).

Під час візиту Анджея Герберта також було досягнуто трьохсторонньої домовленості (за участю Лабораторії корпоративного права НДІ ППП ім. акад. Ф.Г.Бурчака НАПрН України) щодо майбутньої співпраці.

стор. 3

Оціночні поняття у сімейному праві України: судова практика застосування

стор. 6

Юридична природа рішення про вчинення значного правочину

Останнім часом активізувався процес вдосконалення корпоративного права, новітнє законодавство насичується новими інститутами та категоріями, однак завжди залишається необхідність в аналізі цих нововведень з позиції теорії права.

стор. 8

Привітання ректора Ігоря Євгеновича Цепенди з Днем студента!!!

стор. 4

Інтерв'ю з начальником відділу представництва при виконанні судових рішень Генеральної прокуратури України Юрієм Володимировичем Циганом

стор. 9

У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ:

І. Б. Саракун

**Проблеми правового регулювання
обігу акцій у депозитарній системі
України**

Г. В. Мороз

**Порядок зміни цільового призначення
земельних ділянок**

• Офіційний сайт – www.law.pu.if.ua

• «Феміда клуб» - соціальна мережа «Вконтакті» - <http://vk.com/clufemida>
• «ЮРФАКТИПЛЮС» - соціальна мережа «Вконтакті» - http://vk.com/urfactu_plus

• Прикарпатський правничий клуб у Facebook - <http://www.facebook.com/pr.law.club>

• Юр ТВ на Youtube <http://www.youtube.com/user/TvFemida>

Наші координатори

ЛОГВИНОВА Марія Володимирівна, МИКИТИН Юрій Іванович, РОМАНКО
Світлана Миколаївна, ЗОЗУЛЯК Ольга Ігорівна, СІЩУК Ліліана Василівна, ТОНІЄВИЧ
Євгенія Дмитрівна, ГАНКЕВИЧ Ольга Михайлівна,
КОЗИЧ Ігор Васильович, КВАСНИЦЯ Степан Мирославович

Хто ми? Редакція

Беложенко Юліана – 3 курс, Радішевська Зоряна – 4 курс, Коричька Ірина – 4 курс,
Грицак Надія – 4 курс, Бугара Оксана – 3 курс, Гладка Оксана – 2 курс, Затолок Мар'яна
– 2 курс, Гретчук Любова – 1 курс, Дідух Анастасія – 1 курс, Середюк Ольга – 3 курс,
Жукевич Марія – 1 курс, Харченко Аліна – 4 курс юридичного коледжу.

Студенти Юридичного інституту отримали можливість покращити свої знання англійської мови

На сьогодні Юридичний інститут ставить перед собою завдання забезпечити студентам можливість вивчення іноземної мови в усіх сферах комунікації (особистій, суспільній, освітній, професійній), з метою набуття мовних знань і мовленнєвих навичок на рівні, достатньому для підтримки контактів із громадянами інших країн, зарубіжними партнерами та необхідному для подальшого особистісного розвитку, зокрема професійного.

З 2012 року в Юридичному інституті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника» запроваджено вивчення окремих дисциплін англійською мовою.

Такий підхід дозволяє формувати багатогранного спеціаліста в галузі юриспруденції та реалізує загальнодержавну політику в галузі освіти, яка на сьогодні скерована в напрямку євроінтеграції. Для покращення своїх знань та практичних мовних навичок студентами-юри-

стами в Юридичному інституті запроваджено гурток фахової англійської мови «Legal English». Заняття в гуртку проводяться за участі волонтера Корпусу миру США Сюзі Коул.

Основною метою діяльності волонтера в Україні є розвиток громади та громадянського суспільства. На сьогодні, будучи носієм мови, волонтер Сюзі Коул допомагає студентам Юридичного інституту здобувати практичних навичок розмовної та фахової англійської мови.

Заняття гуртка «Legal English» проводяться щотижня за участю студентів 2 курсу, які вивчають провідні дисципліни

англійською мовою та студентів старших курсів, які виявили бажання покращити свої знання англійської мови.

Заняття проводяться у формі дискусій, студенти обговорюють найбільш актуальні, суспільно важливі проблеми та питання юриспруденції в порівняльному аналізі сучасної ситуації в США та Україні. Впровадження постійних занять у гуртку «Legal English» забезпечить наступність і неперервність процесу навчання іноземної мови загалом та допоможе студентам ефективніше закріпити навички англійської мови.

Взяти участь у роботі гуртка фахової англійської мови «Legal English» можуть усі бажаючі студенти Юридичного інституту. Заняття є безкоштовними та відбуваються щовівторка о 15.00 в ауд. 113.

За додатковою інформацією щодо гуртка можна звертатись в 115 каб. (Юридична клініка, керівник К.І.Гичка).

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Продовжується активна співпраця Юридичного інституту із Адвокатською компанією «Західноукраїнська правнича компанія» щодо практичних навичок ведення справ у судах

Взяти участь у тренінгах можуть усі бажаючі студенти 3-5 курсів Юридичного інституту. Тренінги є безкоштовними та проводяться провідними адвокатами регіону Адвокатської компанії «Західноукраїнська правнича компанія».

За інформацією стосовно можливості взяти участь у тренінговому курсі звертайтеся в ауд. 115 (Юридична клініка, керівник К.І. Гичка).

Вітаємо збірну команду Юридичного інституту з баскетболу із зайнятим II місцем в XIII Спартакіаді ПНУ ім. В. Стефаника!

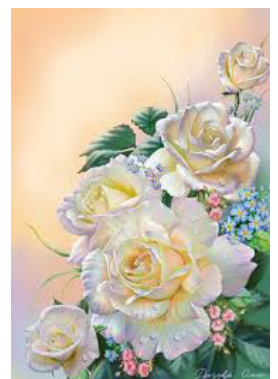

СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ

Вітаємо студента групи ПР-24 Олену Петра із виконанням нормативу майстра спорту України із Кунгфу!

10-14 жовтня 2013 року в м. Ялта відбувся Кубок Європи з Кунгфу в розділі Саньда.

У вказаних змаганнях взяв участь студент групи ПР-24 Юридичного інституту Оленін Петро Валерійович, який здобув I місце, одночасно виконавши норматив майстра спорту України.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ Юридичний інститут відвідують зарубіжні вчені

11 листопада 2013 року на базі Юридичного інституту о 10:05 в аудиторії 406 відбулася лекція на тему: «Корпоративне право Польщі: принципи та засади», яку провів доктор юридичних наук, професор, завідувачий кафедри комерційного права, заступник директора Юридичного інституту Католицького університету ім. Івана Павла II (м.Люблін) Анджей Герберт (Andzej Herbet). Усі бажаючі мали змогу бути присутніми, порівняти та почерпнути для себе корисну інформацію з лекції. Лекція проводилась на польській мові, однак в електронному варіанті був наданий її короткий та необхідний переклад.

Згідно статистики, яку подав нам Анджей Герберт станом на 31.12.2010, в реєстрі Польщі загалом було зареєстровано 303040 комерційних компаній. В сучасному праві в Польщі існує 7 видів товариств національних та 2 види європейських товариств.

Лекція була дуже пізнавальною та корисною, як і попередня лекція, проведена доцентом політології Техаського державно-

го університету Вільямом Генрі де Сото. Залишається тільки подякувати за отриманий матеріал та успішно використовувати його.

Під час візиту Анджея Герберта також було досягнуто трьохсторонньої домовленості (за участю Лабораторії корпоративного права НДІ ППП ім. акад. Ф.Г.Бурчака НАПрН України) щодо майбутньої співпраці в наступних сферах:

- Спільні дослідження в сфері приватного права та інших галузей права (кримінального права, екологічного права та ін.);
- Спільні конференції;
- Створення двостороннього (в майбутньому міжнародного) спільного веб-сайту (форуму) з

питань застосування корпоративного права;

- Підготовка та опублікування:

1) Посібника для інвесторів та практикуючих правників (з корпоративного права, цивільного права, податкового права та процедури реєстрації);

2) Навчального посібника (монографії) з порівняльного корпоративного права (між Польшею та Україною);

- Обмін науковою літературою з права;

- Опублікування статей в наукових журналах факультетів сторін-підписантів;

- Обмін лекторами для читання лекцій.

Наступний раунд переговорів відбудеться в Католицькому університеті у м. Люблін в другій половині січня 2014 року. Мета візиту – обговорення деталей створення та опублікування посібника з корпоративного права та створення веб-сайту з його електронною версією.

О. Р. Ковалишин
кандидат юридичних наук,
лаборант Юридичної клініки,
викладач кафедри
судочинства
Юридичного інституту

Moris Group – це юридична компанія, що надає комплексні кваліфіковані послуги в галузі українського та міжнародного права.

Представництво в Івано-Франківську
Україна, 76000, м. Івано-Франківськ
вул. Чорновола, 23
тел.: (0342) 77-73-78

Головний офіс у м. Києві
Україна, 01010, м. Київ
вул. Московська, 8-6
тел.: (044) 359-03-05; (044) 359-03-6
факс: (044) 359-03-05

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК ПРАВНИЧ АГЕНЦІЯ

Приватне підприємство «Івано-Франківська Правнич Агенція»
Основним напрямом роботи - є обслуговування компаній малого та середнього бізнесу, що працюють в сфері електроенергетики та дотичних сферах.

Місцезнаходження: 76018, місто Івано-Франківськ,
вул. М.Грушевського, буд. 35
Тел /0342/ 72-47-97,
E-mail: ifpagency@gmail.com

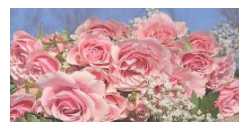
СОЛЬСЬКИЙ, ПРОЦИК ТА ПАРТНЕРИ
ЮРИДИЧНА ФІРМА

Юридична фірма «Сольський, Процик та Партнери» (колишня назва – Юридична фірма «Допомога») здійснює господарську діяльність у сфері надання юридичних послуг з 1994 року та спеціалізується на юридичному супроводженні бізнесу в Україні.

В складі компанії працюють кваліфіковані спеціалісти, які мають ґрунтовну підготовку в різних галузях права та значний досвід практичної юридичної діяльності, завдяки чому сприяють процвітанню бізнесу наших клієнтів.

Контакти: Україна, 01034, м. Київ вул. Ірининська, 5/24, оф. 94
Тел: (044) 235 66 55
E-mail: spartners@spartners.com.ua

Привітання ректора Ігоря Євгеновича Цепенди з Днем студента

Дорогі студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника! Прийміть найщиріші привітання з нагоди Міжнародного дня студента - свята молодих, невтомних до знань та творчого пошуку!

Важко переоцінити значення молоді в громадських та політичних процесах держави. Ваша наполегливість, креативність та завзятість підвищують престиж нашого університету, вносять значний вклад в його розвиток.

У Прикарпатському національному університеті імені

Василя Стефаника створені всі умови для навчання та наукової роботи, реалізації ваших творчих здібностей.

Студенти Прикарпатсько-

го національного університету імені Василя Стефаника мають чудову можливість здобути необхідні навички та знання для втілення їх у майбутньому та зробити серйозні кроки до розвитку власної особистості. Переконаний, що студентство нашого університету за роки навчання використає весь потужний науковий потенціал для здобуття знань і духовного зростання.

Бажаю Вам енергійного творчого життя, здоров'я, щасливої студентської юності, вірних друзів, гарної долі та нових творчих досягнень.

Студенти Юридичного інституту побували у Верховній Раді України

Напередодні Міжнародного Дня студента майбутні правники відвідали Верховну Раду України. За сприянням народного депутата України Чернеги Романа Тарасовича та доцента кафедри цивільного права Федюк Лілії Василівни для студентів нашого інституту було влаштовано надзвичайно змістовну і цікаву екскурсію сесійним будинком по вул. Михайла Грушевського, 5, під час якої студенти дізналися багато цікавої і нової інформації про історію українського парламентаризму та архітектуру самої будівлі.

Екскурсія розпочалася з вестибюля головного входу, що безпосередньо поєднаний урочистими сходами із світлими парадними кулуарами-фойє другого поверху, оздобленими рядом пристінних колон із мармуру зі стилізованими капітелями. На другому поверсі парламентського будинку навпроти центрального входу до сесійної зали проводиться реєстрація народних депутатів України та забезпечення їх робочими матеріалами. Праворуч – велике електронне табло інформаційної системи «Рада-3».

Ліворуч – художнє полотно «Державотворення», на якому відображено момент прийняття Акту проголошення незалежності України. Автор масштабного твору – молодий київський художник Олексій Кулаков мовою образотворчого мистецтва увічнив найвизначніші етапи життя Української держави, її видатних синів. Відкриття картини відбулося 22 серпня 2001 року з нагоди 10-ї річниці Незалежності України.

Центром об'ємної композиції будинку Верховної Ради України є розташована на другому поверсі сесійна зала на 1000 місць. Вона має загальну площу близько 650 м². Форма її восьмигранна з об'ємами лож і балконів, розміщених за межами основного восьмигранника.

Студенти мали змогу побувати на сесійному засіданні Верховної

Ради України, на якому мала відбутись історична подія, що наблизила б Україну до вступу в ЄС. На порядку денному був розгляд ряду законопроектів (так званого «євроінтеграційного пакету» законів), що мало на меті адаптацію законодавства України до європейських стандартів – по лікуванню засуджених осіб за кордоном, законопроекти про прокуратуру (№3541 і №3541-1) і законопроекти про внесення змін до виборчого законодавства (№3396 і №3396-1). Однак, відкривши вечірнє засідання, заступник Голови Верховної Ради України Ігор Калетнік повідомив, що консультації керівників депутатських фракцій тривають. Після чого вечірнє засідання Верховної Ради було закрито.

Однак, ми сподіваємося, що зазначений ряд законопроектів буде прийнятий, а опозиційні парламентарії, і представники більшості будуть злагоджено працювати над виконанням вимог ЄС для подальшої інтеграції України в європейську спільноту.

Олександра Ціцюра,
студентка групи ПР-44

АКТУАЛЬНИЙ КОМЕНТАР

**Отримання страхового відшкодування за договорами
обов'язкового страхування цивільно-правової
відповідальності власників транспортних засобів :
актуальні питання судової практики**

Страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів на сьогодні, як відомо, носить обов'язковий характер, що зумовлено необхідністю захисту майнових інтересів осіб у разі настання страхових випадків, а саме дорожньо-транспортних пригод.

Так, дорожньо-транспортною пригодою згідно з п. 1.12 ст. 1 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (далі - Закон) вважається подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Таким чином, у разі настання страхового випадку страховик у межах страхових сум, зазначених у страховому полісі, повинен відшкодувати у встановленому Законом порядку оцінену шкоду, заподіяну внаслідок дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю, майну третьої особи. З огляду на зазначене для отримання страхового відшкодування потерпілий або інша особа, яка має право на отримання такого відшкодування, дотримуючись відповідних вимог Закону, повинні подати до страховика заяву про отримання страхового відшкодування та необхідні документи, на підставі яких страховик прийматиме рішення про здійснення страхового відшкодування.

Слід відзначити, що страхові компанії вправі відмовити у здійсненні страхового відшкодування, і такі підстави є чітко визначені Законом (ст. 37). Однак, незважаючи на те, що такі випадки є чітко визначені Законом, особи, які мають право на отримання страхового відшкодування, на сьогоднішній день все частіше стикаються з ситуацією, коли страховики безпідставно відмовляють у здійсненні страхового відшкодування, при чому в окремих випадках такі відмови є взагалі необґрунтованими.

Так, як не дивно, мають місце випадки, коли страхові компанії відмовляючи у здійсненні страхового відшкодування, посилаються на втрату ними страхового полісу, у зв'язку із чим, як їм видається, такий поліс є

уже недійсним. Безперечно, що в цьому випадку, відмова таких компаній у здійсненні страхового відшкодування потерпілій особі є незаконною, оскільки договір страхування укладається за загальним правилом у двох примірниках, один з яких завжди залишається в страховальника.

Крім того, згідно зі ст. 12 Закону поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є документом суворого обліку, технічний опис, зразки, порядок замовлення, організації постачання, обліку якого затверджуються Уповноваженим органом за поданням МТСБ України. З цих міркувань й втрата страхового полісу страховальником не може вважатися підставою для відмови страховою компанією у здійсненні страхового відшкодування.

Привертає до себе увагу й те, що на сьогоднішній день в практиці страхових компаній поширеною підставою для відмови у здійсненні страхового відшкодування є також невизнання ними дорожньо-транспортної пригоди страховим випадком. Слід відзначити, що такі рішення страхові компанії повинні приймати на підставі висновків, зроблених експертами з дотримання вимог Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів, яка затверджена спільним наказом Міністерства юстиції України та Фонду державного майна України від 24.11.2003 року № 142/5/2092.

Водночас, рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування страхові компанії інколи приймають на підставі висновків, зроблених наприклад,

спеціалістами ДП «Центр експертних досліджень» за результатами дослідження по фотознімках пошкоджених автомобілів та фотокопій матеріалів дорожньо-транспортної події. Однак в останньому випадку необхідно звернути увагу, що такі висновки не повинні вважатися допустимим доказом, який можна використовувати страховою компанією для заперечення підстав позову, тобто страхового випадку, оскільки такий висновок є таким, який отриманий з порушення вимог Методики, про яку згадувалося. На жаль, із цього приводу судова практика є доволі неоднозначною.

В судовій практиці поширеними є також позови про відшкодування моральної шкоди. Загалом моральна шкода може виникати як у зв'язку із заподіянням внаслідок дорожньо-транспортної пригоди шкоди життю чи здоров'ю потерпілої особи, так і у зв'язку із заподіянням такої шкоди їхньому майну.

Однак не в кожному з цих випадків саме страховик повинен відшкодувати таку шкоду. Як впливає із ч. 1 ст. 26 - 1 Закону відшкодування страховиком моральної шкоди потерпілому можливе винятково у випадках, якщо у разі настання страхового випадку було заподіяно шкоду саме здоров'ю потерпілого, а не його майну. В останньому випадку відшкодування такої шкоди має здійснюватися безпосередньо особою, яка є винною у заподіянні такої шкоди. Тому в кожному із випадків потерпілі чи інші особи, які мають право на отримання страхового відшкодування, приймаючи рішення про звернення із такими позовами повинні звернути увагу на те, хто може бути належним відповідачем у таких справах.

Безперечно, у статті проаналізовано окремі аспекти, з якими стикається судова практика по даній категорії справ, а про інші проблемні питання у наступних номерах газети.

О. Я. Кузьмич
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри судочинства
Юридичного інституту

Юридичний Центр - це професійне об'єднання адвокатів, засноване з метою захисту прав громадян та підприємців як в Україні, так і за кордоном. Головною метою Юридичного Центру є висока фаховість надання правових послуг, що досягається шляхом індивідуальної спеціалізації юристів.

Ми пропонуємо гнучкі форми надання правової допомоги - індивідуальні консультації, представництво по справах за окремими дорученнями та абонементське обслуговування бізнес-структур і професійних об'єднань.

Наша сторінка в Інтернеті: www.lawcentre.com.ua

Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Страчених, 3

Телефон/факс: (0342)505675

e-mail: law.centre@yahoo.com

ДИСПУТ-КЛУБ

Оціночні поняття у сімейному праві України: судова практика застосування

В рамках започаткованого у «Юрфактах плюс» диспут-клубу у сфері оціночних понять ми вирішили звернути увагу на проблеми правозастосування тих із них, які невід'ємно притаманні сімейному праву України. Вказана приватно-правова галузь не в змозі обійтися без такого роду понять в силу специфіки сімейних правовідносин, для яких властивим є особисто-довірчий та суто індивідуальний характер.

Оціночне поняття є, по суті, своєрідною нормативною формою, наповнення якої знаходиться в компетенції суддів при вирішенні конкретних справ. Зауважимо, що наповнення оціночного поняття конкретним змістом ґрунтується на суб'єктивному факторі, оскільки індивідуальні обставини, що визначають кожен раз оціночне поняття, трактуються відповідно до, умовно висловлюючись, особистісного рівня суддів, який ґрунтується на їх внутрішніх переконаннях. Оскільки зміст оціночних понять визначається емпіричним шляхом, то для з'ясування проблем їх застосування потрібно однозначно звернутися до судової практики.

Фрагментарний аналіз судової практики свідчить про те, що найбільш резонансними є такі оціночні поняття сімейного права, як «договір, що виходить за межі дрібного побутового» та

«договір щодо цінного майна». Зокрема, відповідно до ч. ч. 2, 3 ст. 65 СК України «при укладенні договорів одним із подружжя вважається, що він діє за згодою другого з подружжя. Дружина, чоловік мають право на звернення до суду з позовом про визнання договору недійсним як такого, що укладений другим із подружжя без її, його згоди, якщо цей договір виходить за межі дрібного побутового».

Для укладення одним із подружжя договорів, які потребують нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації, а також договорів стосовно цінного майна, згода другого з подружжя має бути подана письмово». Як бачимо, змістове наповнення наведених нами оціночних понять зумовлює порядок розпорядження подружжям майном, яке належить їм на праві спільної сумісної власності.

Поняття дрібного побутового правочину міститься у ст. 31 ЦК України, відповідно до якої таким вважається правочин, якщо він задовольняє побутові потре-

би особи, відповідає її фізичному, духовному чи соціальному розвитку та стосується предмета, який має невисоку вартість. Фактично, в основі ідентифікації правочину як дрібного побутового знаходиться комплекс ознак, що повинні застосовуватися на практиці в єдності.

Судді, визначаючи критерії дрібного побутового правочину, керуються такими ознаками, як: по-перше, ціна правочину (наприклад, договір про надання банківських послуг, а саме, видачу кредитної картки на суму 250 грн. однозначно визнається у судовій практиці як дрібний побутовий); по-друге, метою укладення вказаного правочину є задоволення звичайних регулярних побутових потреб (див.: ухвала апеляційного суду Вінницької області від 21 січня 2013 р.). В окремих випадках, трактуючи правочин як такий, що виходить за межі дрібного побутового, суди виходять лише із ціни правочину, не враховуючи його характер та мету (див.: ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від вересня 2011 р.).

Стосовно проблем застосування такого критерію як ціна правочину варто навести рішення Ленінського районного суду м. Севастополя від 09

лютого 2012 року та ухвалу апеляційного суду м. Севастополя від 11 жовтня 2012 року, яка залишила вказане рішення без змін, у справі за позовом ОСОБА_3 до ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_6 про визнання довіреності та угоди купівлі-продажу автомобіля недійсними, та зустрічним позовом ОСОБА_6 до ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5 про визнання недійсним договору купівлі-продажу та визнання права власності на транспортний засіб, якими було визнано договір купівлі-продажу автомобіля дрібним побутовим правочином і, відповідно, відмовлено у позові ОСОБА_3.

Суди, ухвалюючи рішення про відмову у позові, виходили з того, що продаж рухомого майна було вчинено за 100 грн., тобто за невисоку вартість, тому немає підстав вважати, що цей договір виходить за межі дрібного побутового, а предмет договору не є цінним майном, для відчуження якого законом вимагається отримання письмової згоди другого з подружжя.

Ухвалою колегії суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 січня 2013 року скасовано рішення судів першої і апеляційної інстанції та направлено справу на новий розгляд. Колегією суддів при цьому визначено, що суди, кваліфікуючи правочин як дрібний побутовий, не звернули увагу на дійсну вартість проданого автомобіля.

Наведена судова практика свідчить про те, що суди, ідентифікуючи правочин як дрібний побутовий, повинні виходити не з фактичної його ціни, а з істинної ринкової вартості

предмета, що є об'єктом такого правочину.

Дещо складнішим для тлумачення на практиці є таке оціночне поняття, як «договір стосовно цінного майна». Зокрема, в ухвалі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 21 вересня 2011 року колегією суддів наголошено, що у ст. 65 СК України закріплено нову оціночну категорію «цінне майно», хоча і не надається її визначення або загальних критеріїв, які б дали змогу в разі спору віднести те чи інше майно подружжя до цінного майна.

Вказане свідчить про існуючу і озвучену потребу суддів в окресленні кваліфікуючих ознак таких оціночних понять, як «правочин, що виходить за межі дрібного побутового», а також «правочин, вчинений щодо цінного майна».

Колегія суддів в ухвалі від 21 вересня 2011 року, здійснюючи тлумачення поняття «правочину стосовно цінного майна», зазначила, що, виходячи з суми грошових коштів, переданих за правочином, та, з урахуванням ч. 1 ст. 31 ЦК України, відповідно до якої правочин вважається дрібним побутовим, якщо він задовольняє побутові потреби особи, відповідає її фізичному, духовному чи соціальному розвитку та стосується предмета, який має невисоку вартість, то договором стосовно цінного майна можна вважати договір, який виходить за межі дрібного побутового правочину.

Наведений приклад свідчить про те, що судова практика пішла шляхом отождошення понять «правочин, що виходить за межі дрібного побутового» та «правочин стосовно цінного майна».

Водночас, ст. 65 СК України дає підстави зробити висновок про наявність відмінності у цих двох оціночних поняттях, оскільки ч. 3 статті СК України імперативно наголошує на обов'язковості письмової згоди другого з подружжя при укладенні договору стосовно цінного майна.

При укладенні одним із подружжя договору, який виходить за межі дрібного побутового імперативність отримання саме письмового дозволу іншого з подружжя не визначена. Наголошено лише на праві дружини, чоловіка звернутися до суду з позовом про визнання такого договору недійсним. Отже, законодавець розмежовує дві конструкції договору, маючи на увазі те, що факт виходу договору за межі дрібного побутового не спричиняє автоматичної його належності до договору, вчиненого стосовно цінного майна.

Викладені на основі аналізу судової практики окремі питання використання оціночних понять свідчать про те, що самі суб'єкти правозастосування наголошують на потребі окреслення загальних критеріїв, які б дозволяли ідентифікувати договори як такі, що вчинені стосовно цінного майна та відмежовувати їх від договорів, які виходять за межі дрібних побутових. Безумовно, що такого роду загальні критерії правозастосування оціночних понять у сімейному праві України повинні мати рекомендаційний характер, будучи основою для формування внутрішнього переконання суддів.

А. В. Зеліско,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
цивільного права
Юридичного Інституту

Адвокатське об'єднання «Західноукраїнська правнича компанія» є однією із провідних юридичних організацій на Прикарпатті, яке надає своїм клієнтам повний спектр юридичних послуг і не раз підтверджувало перед клієнтами та партнерами репутацію надійної і високопрофесійної компанії в сфері надання юридичних послуг.

Контакти: Україна, 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 41а (3-й поверх)

Тел.: (0342) 71-32-54

E-mail: office@zupk.com.ua

Web-сайт: <http://zupk.com.ua/>

Юридична природа рішення про вчинення значного правочину

Останнім часом активізувався процес вдосконалення корпоративного права. Новітнє законодавство насичується новими інститутами та категоріями, однак завжди залишається необхідність в аналізі цих нововведень з позиції теорії права. Одним із таких нововведень є інститут значного правочину, який був закріплений в Законі України «Про акціонерні товариства», для вчинення якого необхідний певний юридичний склад, тобто сукупність юридичних фактів, серед яких, зокрема, і рішення про вчинення значного правочину.

Відповідно до п. 22 ч. 2 ст. 33 Закону України «Про акціонерні товариства», до виключної компетенції загальних зборів акціонерного товариства належить прийняття рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності товариства.

Звідси, формування волевиявлення особи при вчиненні значного правочину неможливе лише виключно виконавчим органом, а необхідне узгодження волі більшості учасників товариства. При цьому до бажаних правових наслідків призводить укладений договір лише за наявності такого рішення. Таким чином, для виникнення зобов'язання з дого-

вору для третіх осіб необхідний юридичний склад: рішення про вчинення договору та саме укладення договору.

Відповідно до ст. 92 ЦК України юридична особа набуває цивільних прав і обов'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до установчих документів і закону. Згідно ст. 58 ЦК України виконавчим органом акціонерного товариства, який здійснює керівництво його поточною діяльністю, є правління або інший орган, передбачений статутом. Виконавчий орган акціонерного товариства підзвітний загальним зборам і наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Виконавчий орган діє від імені акціонерного товариства в межах, встановлених статутом акціонерного товариства і законом.

Рішення про вчинення договору (виконавчими органами) є вираженням волі юридичної особи через загальні збори.

Юридична особа має особливу правову природу, яка полягає у множинності її учасників, воля та інтереси яких можуть бути різні і які необхідно певним чином узгодити та визначити волю більшості. Тому прояв волі юридичної особи не може бути чітко однозначним, як це буває коли представляють одну особу. Саме тому волю особи оформляють рішенням, за яке голосує необхідна більшість учасників.

Між загальними зборами (як основним органом юридичної особи) та виконавчим органом існують свого роду відносини представництва. Виконавчий орган є представни-

ком, який зобов'язаний точно відтворювати волю осіб, яких він представляє. Прийняття рішення загальними зборами про вчинення певного правочину є виявом волі на вчинення правочину.

Таке рішення не створює зобов'язання з правочину, згоду на вчинення якого дали загальні збори, однак створює певне зобов'язання для виконавчого органу, як представника, а саме зобов'язання укласти такий правочин. У даному випадку можна провести аналогію із попереднім договором, який не створює основного зобов'язання, однак створює зобов'язання до укладення основного договору.

Вчинення значного правочину виконавчим органом товариства за відсутності такого рішення є підставою для визнання його недійсним, оскільки виконавчий орган, як представник, повинен вчиняти правочини лише у межах наданих йому повноважень. Однак такий правочин може бути «зцілено» на підставі ст. 241 ЦК України особливим рішенням загальних зборів товариства.

Про таке «зцілююче рішення» та інші види рішень загальних зборів, що є елементами юридичного складу, як підстави виникнення зобов'язання, читайте у наступних номерах.

В. В. Васильєва
кандидат юридичних наук,
наук. співробітник
Лабораторії корпоративного
права НДІ приватного права і
підприємництва
ім. академіка Ф. Г. Бурчака
НАПрН України

Лабораторія корпоративного права НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України

Лабораторія корпоративного права НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, створена та діє на базі Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, пропонує надання роз'яснень та консультацій щодо тлумачення і застосування нормативних положень корпоративного законодавства, а саме з приводу: реєстрації, діяльності, реорганізації та ліквідації господарських товариств та інших юридичних осіб; реалізації і захисту корпоративних прав та інтересів учасників (акціонерів) господарських товариств, зокрема з питань здійснення корпоративного управління, відчуження корпоративних прав та ін.

Лабораторія корпоративного права спрямовує свою діяльність на підготовку науково-правових експертних висновків з приводу корпоративних документів товариства (уставний договір, статут, протокол загальних зборів товариства, положення); проведення правової експертизи об'єктів на відповідність нормам корпоративного законодавства (наприклад, щодо укладених договорів купівлі-продажу корпоративних прав та ін.).

Наша сторінка у соціальній мережі Facebook – <http://www.facebook.com/prava.lab>.
Адреса: вул. Шевченка 44 а, контактний телефон – 0991921831.

СЕКРЕТИ УСПІХУ

1 грудня представники органів прокуратури відзначають своє професійне свято. Щиро вітаємо усіх працівників цієї важливої сфери і бажаємо їм успіху та натхнення у нелегкій праці, а також добробуту та процвітання!
До Вашої уваги Інтерв'ю з начальником відділу представництва при виконанні судових рішень Генеральної прокуратури України Юрієм Володимировичем Циганом, який також є випускником нашої «альма-матер».

Юрію Володимировичу, розкажіть коротко про основні напрямки своєї роботи.

Я очолюю підрозділ Генеральної прокуратури України, який займається питаннями захисту та поновлення прав і законних інтересів громадян, які неспроможні через фізичний чи матеріальний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність самостійно захистити свої права або реалізувати процесуальні повноваження, а також захистом інтересів держави, що порушуються або можуть бути порушені внаслідок протиправних дій фізичних і юридичних осіб, фактичне усунення порушень закону.

Хочу зацентувати, що на сьогодні надзвичайно важливим та актуальним є питання виконання судових рішень. Судові рішення ухвалюються іменем України і обов'язковість їх виконання гарантована Конституцією. Водночас стан їх виконання викликає нарікання в суспільстві. Ця проблема вже вийшла за межі країни. У зв'язку з невиконанням рішень національних судів громадяни звертаються до Європейського суду з прав людини із сотнями заяв. Виплати справедливої сатисфакції за такі порушення коштують державі мільйони євро. Від того, наскільки правильно й ефективно прокурори організують захист інтересів громадян та держави при виконанні судових рішень, залежить реальний вплив на зміцнення законності у цій сфері.

Які позитивні сторони професії прокурора та які негативні моменти зустрічаються у Вашій роботі?

До плюсів цієї професії можна віднести те, що вона є однією з найцікавіших, оскільки в роботі прокурора трапляються різні ситуації. За умови високої кваліфікації є перспектива кар'єрного зростання. У процесі роботи формується професійна здатність комунікативно поводи-

тися у суспільстві та у стосунках з людьми.

Мінуси – серйозне розумове навантаження та нервова напруга, високий ризик професійних помилок, за умови відсутності досвіду роботи.

Який Ваш шлях професійного росту до посади в найвищому органі прокуратури?

Загалом, працюю в органах прокуратури України з квітня 1997 року. Прокурорську кар'єру розпочав із прокуратури м. Калуша. За час роботи в органах прокуратури працював на посадах прокурора відділу, начальника відділу захисту майнових, інших особистих прав і свобод громадян та інтересів держави прокуратури Івано-Франківської області, заступника прокурора м. Рівне, начальника управління захисту прав і свобод громадян та інтересів держави прокуратури Рівненської області.

На даний час близько восьми років – в апараті Генеральної прокуратури України, три з яких – на керівній посаді.

Без військової підготовки чоловіків не приймають на посаду прокурора, а на сьогоднішній день серед молоді служба в армії «не популярна»: спробуйте переконати молодих людей у важливості військової підготовки для чоловіків-юристів?

Строкова військова служба допомогла мені у свій час усвідомити, що відповідальність за свої рішення несуть тільки я, відчувати що таке справжня друж-

ба і допомога у важку хвилину. Нещодавно Міністерство оборони України повідомило, що восени 2013 року у Збройних Силах України відбудеться останній призов на строкову військову службу, а в 2014 році звільниться в запас останній строковик. Тому невдовзі служитимуть лише ті, які пов'язують своє майбутнє з військовою службою. Тому реалії життя на сьогодні дещо інші. Разом з тим, професійно необхідними для прокурора є здатність швидко та послідовно мислити, мати добру пам'ять, здатність чітко висловлюватися, бути психологічно стійким, а військова служба формує такі якості. Оскільки прокурори працюють з документами, слід мати терпіння до копіткої, часто рутинної паперової роботи. Величезне значення має впевненість у собі та вміння спілкуватися з людьми.

Яка на сьогоднішній день в українському суспільстві тенденція реагування на порушення прав людини?

Сьогодні Президент України та Генеральна прокуратура визначають активізацію боротьби з корупцією як першочергове завдання всіх правоохоронних органів. Не менш важливий захист інтересів держави у сферах бюджету та земельних правовідносин, додержання законодавства про пенсійне забезпечення, захист прав дітей та конституційних засад підприємницької діяльності.

Органи прокуратури реагують і на порушення особистих немайнових прав соціально незахищених громадян, яким необхідна допомога прокурора.

Ви працюєте в Генеральній прокуратурі з 2006 року: які найбільш вагомі зміни пройшли в її роботі за цей період?

Україна взяла на себе зобов'язання перед Радою Європи щодо зміни ролі та функцій прокуратури ще у 1995 році. За цей час було здійснено низку заходів щодо реформування прокуратури.

Зокрема, у 2001 році під час «Малої судової реформи» прокуратуру позбавлено повноважень самостійно санкціонувати арешти та обшуки, здійснювати нагляд за законністю судових рішень, порушувати дисциплінарні провадження щодо суддів, а у 2003 році – права нагляду за виконавчим провадженням.

Починаючи з липня 2007 року до МВС передано слідство щодо злочинів проти особи (15 статей Кримінального кодексу України).

У минулому році, разом з прийняттям нового КПК, істотно скорочено категорію справ, підслідних органам прокуратури. Повноваження слідчих прокуратури щодо проведення досудових розслідувань стосовно певних суб'єктів та щодо військових злочинів залишено максимум на п'ять років.

Також суттєво обмежено повноваження прокурорів у сферах, не пов'язаних з кримінальним правом. Запроваджено новий механізм організації проведення перевірок. Зроблено чимало для того, щоб викоринити практику оцінки роботи прокурора за кількісними показниками, підміни діяльності державних контролюючих органів. Тобто переглянуті методи роботи, які склалися в органах прокуратури десятиліттями.

У зв'язку з прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу від 13 квітня 2012 року, в структурі Генеральної прокуратури України теж відбулися зміни: можете коротко їх охарактеризувати?

В структурі Генеральної прокуратури ліквідовано Управління захисту прав і свобод дітей та на виконання вимог нового КПК, створено Головне управління захисту прав і свобод дітей у складі: Управління нагляду за дотриманням прав дітей, які потрапили у конфлікт із законом і Управління нагляду за дотриманням законів по охороні дитинства. Крім цього, ліквідовано Головне управління міжнародно-правового співробітництва і створено Головне управління міжнародно-правового співробітництва та

європейської інтеграції, до складу Головного управління увійшли Управління міжнародного права і європейської інтеграції та Управління правової допомоги й екстрадиції. Також створено Управління нагляду за дотриманням МЗС України законодавства в сфері зовнішніх відносин України, до якого увійшли: Відділ нагляду за дотриманням вказаним Міністерством законодавства у сфері зовнішніх відносин України і Відділ захисту прав і свобод громадян України за кордоном.

У жовтні відбулось засідання колегії Генеральної прокуратури України, на якій обговорено питання реформування слідчих підрозділів центрального апарату. Прийнято рішення про ліквідацію Головного слідчого управління та створення на його базі Головного управління наглядової діяльності у кримінальних провадженнях слідчих органів прокуратури. Крім того, утворено управління процесуального керівництва у кримінальних провадженнях

Також реорганізовано Головне управління з розслідування особливо важливих справ та створено Головне слідче управління.

Яке Ваше ставлення до нового КПК, що позитивного і негативного Ви в ньому бачите?

Норми попереднього КПК, ухваленого ще у 1960 році, надавали більше переваг слідству й обвинуваченню, аніж обвинуваченому та його захиснику. Відтепер ці упущення виправили.

Одним з головних досягнень нового КПК є зрівнювання в правах сторони захисту і сторони звинувачення. І ті, й інші можуть збирати докази і надавати їх суду. Ніяких вибивань показань, катувань, незаконних методів ведення слідства за новим КПК бути не може, вони просто ні до чого. Покази будь-якої сторони, які не підтверджені іншими доказами, нічого не варті.

На мій погляд, КПК з одного боку спрощує процедуру досудових розслідувань щодо окремих категорій судового розгляду, з іншого – підвищує дієвість системи контролю за законністю діяльності правоохо-

ронних органів щодо протидії злочинності та корупції.

У КПК виписані достатні повноваження прокурора, спрямовані на захист людини. Кожен прокурор відтепер є процесуально самостійною особою, відтак вестиме кримінальне провадження від його початку до завершення – винесення вироку та вступу його в законну силу.

Згідно із процедурою кримінального провадження, прокурор здійснює процесуальне керівництво розслідуванням, дає доручення слідчим (співробітникам органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства) та приймає або погоджує ключові процесуальні рішення (повідомлення особі про підозру, звернення з клопотаннями до слідчого судді, складення обвинувального акта тощо).

Ще одним нововведенням є створення Єдиного реєстру досудових розслідувань. Упродовж десятків років органи прокуратури боролися з викривленнями у статистичній звітності. Проблеми в роботі інформаційних центрів органів внутрішніх справ постійно вимагали посиленої уваги прокурорів. Нарешті ця проблема знайшла вирішення. З 20 листопада запроваджено єдину звітність про вчинені кримінальні правопорушення в Україні, ведення якої покладається на органи прокуратури.

У новому КПК немає такого поняття, як «відправити справу на дорозслідування». Є лише обвинувальний та виправдувальний вирок. Так, раніше при порушенні права на захист, при неповному дослідженні доказів і таке інше, суд міг відправити справу на дорозслідування. На даний час суд позбавлений такої можливості.

Зрозуміло, що після вступу в дію КПК процес реформування кримінального судочинства не завершується. У зв'язку із набуттям чинності КПК внесені інші зміни до низки законодавчих актів. На законодавчому рівні обговорюється питання створення системи ювенальної

юстиції, Державного бюро розслідувань, Єдиного реєстру адвокатів України, на часі – прийняття законодавчого акту про кримінальні проступки. Необхідно завершити процес оптимізації структури та штатної чисельності правоохоронних органів. Їх діяльність за новим процесом вимагає подальшої законодавчої регламентації.

Найголовніша складність – це робота в нових умовах, кардинальна зміна свідомості і всього процесу роботи.

За новим КПК у прокурора з'являється нова роль. Якщо раніше прокуратура здійснювала нагляд за дотриманням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, то зараз прокурор здійснює процесуальне керівництво з самого початку справи і до кінця.

Коли приходить заява від громадянина або особа особисто звертається на прийом, її попереджають про відповідальність за завідомо неправдивий донос. Після цього отримані відомості вносяться до Єдиного державного реєстру досудового слідства прокурором або слідчим, тим, хто прийняв заяву. Це має бути зроблене негайно, але не пізніше, ніж за 24 години. Як тільки заява внесена до Реєстру, можна вважати, що кримінальну справу порушено. Тільки зараз це називається кримінальне провадження. З цього часу роль прокурора, який є процесуальним керівником, залишається актуальною до рішення суду.

А простішою наша робота буде тоді, коли буде накопичена практика використання КПК. Зараз хтось більше розібрався у новому законодавстві, хтось менше, хоча всі уже мають знати теорію досконало. На практиці застосування нового КПК ми всі в однакових умовах, тому що зараз ми будуємо цю практику. Можна сказати, що ми будуємо історію нового КПК.

Які результати праці приносять найбільше задоволення, і що найбільш складно у Вашій роботі?

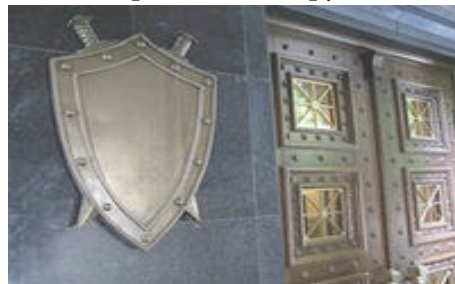
У ході щоденної прокурорської роботи доводилося вивчати різні обставини скоєння того чи іншого злочину, правопорушення, стикатися з

найрізноманітнішими характеристиками осіб, які проходили у справах, перейматися людськими доллями.

Іноді важко було збагнути й зрозуміти, як люди, здавалося б, через дрібниці, корисливі вигоди ламали свої долі, псували життя і собі, і рідним... Але одночасно приходило й усвідомлення того, що зло, несправедливість, шкода і горе, умисно заподіяні іншому, завжди повинні бути покарані.

Нам відомо, що за час роботи в прокуратурі Ви неодноразово заохочувалися керівництвом прокуратур областей та Генеральним прокурором України: розкажіть детальніше про Ваші нагороди?

За належно організовану роботу та досягнуті результати заохочувався прокурорами областей в яких працював. Генеральним прокурором України нагороджений нагрудними знаками «Подяка за сумлінну службу в органах прокуратури» 1, 2 та 3 ступенів. Є й інші заохочення, почесні грамоти, подарунки.

Проте перелічувати «лаври», мабуть, не має сенсу. Адже успішний результат можливий лише тоді, коли все зробив вчасно, вірно і якісно.

Так, завдяки вжитим Генеральною прокуратурою заходам, у т.ч. внесенню припису, у минулому році у короткі строки виконано рішення господарського суду м. Києва, перераховано на рахунок державної компанії «Укрмедпром» акції ПАТ «По виробництву інсулінів «Індар» на суму понад 57 млн. грн.

Унікальне підприємство з виробництва вітчизняного інсуліну за безцінь було продано офшорній компанії «Сторк Холдингс Лімітед». Тільки завдяки своєчасному зверненню до суду Генеральної прокуратури України та рішучим діям по виконанню постановленого на користь держави рішення вдалось повернути майно у держав-

ну власність та зберегти життєво необхідні для хворих на цукровий діабет технології.

Що можете порадити нашим студентам, які мріють стати прокурорами: якими якостями, на Вашу думку, повинен володіти майбутній прокурор, і на що слід звернути найбільшу увагу під час навчання?

Виконання завдань, покладених на прокуратуру, потребує від її працівників високого професіоналізму, неупередженості, порядності та здатності протистояти намаганням неправомірного впливу на їх службову діяльність.

Робота в прокуратурі – це висока відповідальність і велике навантаження. Добре подумайте, чи впораєтесь ви, і чи підходить вам така робота? Можливо, є сенс попередньо пройти практику в прокуратурі, придивитися до її роботи.

Щоб бути впевненим у виборі професії, треба усвідомлювати, куди ти йдеш. Якщо людина просто приходить і просить направлення до юридичного ВУЗу, а на питання, ким хоче стати, не має конкретної відповіді: «Ще не знаю, хочу стати юристом, можливо, спробую себе в прокуратурі». Лише пробувати себе в прокуратурі – неправильно. На цю роботу треба йти тільки тоді, коли точно впевнений у своєму виборі.

Професія прокурора не тільки цікава, але й достатньо складна. Щоб з вас вийшов професійний прокурор, потрібно володіти теоретичними і практичними знаннями а головне – уміти об'єднувати їх в процесі роботи.

Якщо ви вже вирішили, що прокурор – це ваша майбутня професія, пам'ятайте – успішний прокурор не може собі дозволити зробити помилку в роботі, тим більше, якщо ви налаштовані на успішну кар'єру, адже підвищують тільки кваліфікованих фахівців.

Звичайно ж, для людей, які хочуть працювати в органах прокуратури, Генеральна прокуратура є найвищим щаблем їхніх кар'єрних мрій: «поділіться з ними секретами свого кар'єрного успіху»?

Визначальним критерієм для прийому працівників прокуратури на роботу є знання, які вони отримали у вищих навчальних закладах. Серед тих, хто прийшов до органів прокуратури, є ті, хто отримав своє перше призначення, а є й люди з досвідом роботи.

Слід завжди дбати про свій

авторитет і ділову репутацію серед оточуючих, не припускаючи щодо своїх вчинків думок про їх залежність від чийось інтересів. Наполегливість, принциповість і відповідальність – найважливіші особисті риси прокурора. Найбільш повно всі ці якості зазначені у «Присязі працівника прокуратури», яку з 2010 року проголошує кожен, хто починає працювати в прокуратурі.

НОВЕ У ЗАКОНОДАВСТВІ Гендерна політика в Україні: спроба №2

Цієї осені Кабмін затвердив нову Державну програму забезпечення рівності прав жінок і чоловіків до 2016 року. Згідно з нею, на подолання дискримінації жінок виділять майже 6 мільйонів гривень. Чи потрібна така програма українським жінкам - спробуємо розібратися...

Свідомість українських жінок щодо власних прав залишається на доволі низькому рівні. Статистика свідчить про дисбаланс привілеїв у нашому суспільстві. Середня зарплата серед жінок в Україні на 768 грн. менша (2661 тис. грн. у жінок проти 3429 грн. у чоловіків – Держкомстат). За даними Мінсоцполітики 55% безробітних в Україні – жінки. Жінки очолюють лише 12% великих та 15% середніх підприємств. Серед високопосадовців жінки становлять 13,5%, серед докторів наук – 21,6%. Жінки у Верховній Раді України складають 9,4% – це найгірший показник не те, що в Європі, а й серед країн пострадянського блоку.

Чим краща нова програма за старою?

В період з 2006 по 2010 роки в Україні вже діяла Державна програма забезпечення гендерної рівності. Нову Державну програму було затверджено постановою № 717 від 26 вересня 2013 року.

Нова програма суттєво відрізняється від попередньої. По-перше, змінився відповідальний за гендерну політику орган виконавчої влади. Якщо в 2006-му році ним було Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту, то в 2013-му відповідальність лягла на Міністерство соціальної політики.

Попри те, що сподіватися на докорінну зміну ситуації було б наївно, очікувати позитивних змін таки можна. Окрім цього, фахівці в даній сфері говорять про те, що потрібно розглядати питання не тільки гендерної, а й соціальної рівності громадян України з різних боків: варто дивитись на кожну галузь, визначати, яка соціальна група – жінки чи чоловіки – мають більше проблем. Візьмемо освітню галузь. Серед студентів завжди більше дівчат, а коли дивимось на керівні кадри, то їх там мала частка. Отже, варто розвивати жіночі лідерські програми, запроваджувати просвітницькі програми для хлопців, семінари з відповідального батьківства для чоловіків, забезпечити доступ до дитячих дошкільних

закладів.

Місце чоловіка на кухні?

Нова Держпрограма вписується в тенденцію «європеїзації» українського законодавства. Вона має на меті урівняти шанси жінок та чоловіків на отримання високооплачуваної роботи. Жінок програма розвиватиме як лідерів, а чоловіків привчатиме до хатньої роботи та виховання дітей.

Окрему увагу приділено інформаційній політиці. Про недопустимість гендерної дискримінації буде повідомлено роботодавців. Також програма планує боротися з суспільними стереотипами щодо жінок і чоловіків, зокрема в рекламі та медіа (в тому числі, в мережі Інтернет).

Щоправда, прогаляти у «другій редакції» програми теж вистачає. Варто відзначити недостатню увагу до інформаційних кампаній, які б навчили людей захищати свої права й інтереси, а також до програм у сфері освіти, на які зовсім не передбачено коштів.

У кожному «+» можна знайти свій прихований «-»

В Україні діє одне з найбільш ліберальних «декретних» законодавств, що гарантує жінкам збереження робочого місця. Попри це українки продовжують скаржитися на нехтування роботодавцем їхніми правами та трудову дискримінацію щодо вагітних і мам малолітніх дітей. Кодекс законів про працю України містить окремий розділ із захисту трудових прав жінок – «Праця жінок», що включає статті про безпеку праці і список робіт, небезпечних для здоров'я і життя (стаття 174), обмеження на роботу в нічний час (стаття 175), пільги, надані вагітним і мамам малолітніх дітей (статті 176-186). Та поглянемо на інший бік медалі.

З 1 липня 2013 року набрав чинності Закон України від 14.05.2013 № 231-VII «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії», яким урегульовано питання щодо зарахування до страхового стажу часу перебування осіб у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами. Що найцікавіше? Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю та виплачують допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами, нараховують єдиний внесок у розмірі 33,2 % суми

Юрію Володимировичу, 3
нагоди наступаючого 1 грудня Дня прокуратури - від імені Юридичного інституту вітаю з професійним святом Вас, а також всіх наших читачів, що мають відношення до цієї нелегкої та дуже відповідальної професії!

З повагою –
Лілія Василівна Федюк
к.ю.н., доц., доцент кафедри
цивільного права
Юридичного інституту

допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

Постає риторичне запитання: чи потрібна «праця» жінки роботодавцю, враховуючи дані зміни до законодавства і чи не можна говорити, що цей свідомий крок призведе до наявної дискримінації жінок?

Шість мільйонів – це багато чи мало?

Гроші на впровадження Держпрограми будуть виділятися поступово. Із передбачених 5,9 млн грн за чотири роки з Державного бюджету буде виділено 1,3 млн грн., а з місцевих – 1,8 млн грн. Джерела виділення решти коштів поки що невідомі. Обсяг фінансування минулої програми був на приблизно на тому ж рівні.

Головне питання – чи відповідає нова програма реальним потребам і завданням, на досягнення яких вона спрямована? Для оцінки потреб у фінансуванні Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків можна застосувати міжнародний досвід.

Як приклад, фінансування гендерної політики Швеції, де ставлення до рівності можливостей жінок і чоловіків надсерйозне, а показники її досягнення серед найвищих, у 2007-2010 роках було виділено 1,6 млрд шведських крон. Це близько 2 млрд грн. Але населення країни в чотири рази менше. Для нас це щось «зі сфери фантастики», але саме той приклад, до якого варто прямувати.

Слід також зазначити, що згідно нової Держпрограми про забезпечення гендерної рівності, вже зареєстровано законопроект №3411-2, який передбачає введення 30% квоти для жінок у Верховній Раді та планує ввести в законодавство України поняття «сексизм». А з іншого боку держава, розширюючи права жінки в одній сфері, звужує їх в іншій... Як результати принесе дана Державна програма, ми ще точно спрогнозувати не можемо, але дуже сподіваємось, що це перший, але не останній крок, до забезпечення рівності прав жінок і чоловіків.

Затолук Мар'яна,
студентка 2 курсу

Умови участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам, в контексті постанов Пленуму Вищого Господарського Суду України

Участь прокурора в господарському судочинстві – один із складних і законодавчодискусійних напрямів діяльності прокуратури. Повноваження прокурора в судовому процесі визначені Законом України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 р. та Господарським процесуальним кодексом України (далі – ГПК). Роз'ясненню особливостей представництва прокуратурою інтересів держави в господарському суді присвячене рішення Конституційного Суду України від 08.04.1999 р. Крім того, процесуальні можливості прокурора у судовому процесі висвітлені в постановах пленуму Вищого господарського суду України (далі – ВГС) «Про деякі питання практики застосування розділу XII--2 Господарського процесуального кодексу України» від 11.10.2010 р. № 2, «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову» від 26.12.2011 р. №16, «Про деякі питання практики перегляду рішень, ухвал, постанов за нововиявленими обставинами» від 26.12.2011 р. №17, «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26.12.2011 р. №18, «Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України» від 17.10.2012 р. №9. Відповідні роз'яснення містить постано-

ва пленуму ВГС від 16.01.2013 р. №2 «Про внесення до деяких постанов пленуму Вищого господарського суду України доповнень і змін, що стосуються участі прокурора у судовому процесі» (станом на 29.05.2013 р.). Документом у новій редакції викладена постанова пленуму ВГС від 23.03.2012 р. №7 «Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам» (далі – Постанова).

Зокрема, в змісті Постанови чітко визначено, що прокурор бере участь у розгляді господарських справ за його позовами, а також може вступати за своєю ініціативою у справу, порушену за позовом інших осіб, на будь-якій стадії її розгляду для представництва інтересів громадянина або держави. З метою вступу у справу прокурор може подати апеляційну, касаційну скаргу, заяву про перегляд судових рішень господарських судів, заяву про перегляд рішення за нововиявленими обставинами або повідомити суд і взяти участь у розгляді справи, порушеної за позовом інших осіб. Крім того, відповідно до абз. 2,3 п.9 Постанови прокурор має право подати заяву про відстрочку або розстрочку виконання рішення, ухвали, постанови, зміну способу та порядку їх виконання (відповідно до ст.121 ГПК) та оскаржити дії чи бездіяльність органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів (відповідно до ст.121-2 ГПК).

Таким чином, прокуратура може здійснювати представницьку діяльність в господарському судочинстві шляхом: 1) підготовки і пред'явлення позовів; 2) вступу у справи, порушені за позовами, інших осіб на будь-якій стадії їх роз-

гляду; 3) ініціювання перегляду судових рішень; 4) участі у справах, порушених за позовами прокурорів, та у справах, у яких прокурором здійснено вступ чи ініційовано перегляд судових рішень; 5) захисту прав громадянина або інтересів держави при виконанні рішень судів.

Пріоритетним завданням вступу прокурора у господарський процес є захист інтересів держави. У позовній заяві прокурор самостійно визначає, в чому полягає порушення інтересів держави, та обґрунтовує необхідність їх захисту, а також вказує орган, уповноважений державою здійснювати відповідні функції у спірних відносинах, за відсутності ж такого органу або відсутності у нього повноважень зазначає про це в позовній заяві. Правильність визначення прокурором органу, на який державою покладено обов'язок щодо здійснення конкретних функцій у правовідносинах, пов'язаних із захистом інтересів держави, оцінює суд. У випадках неправильного визначення прокурором позивача, господарський суд повертає таку позовну заяву і додані до неї документи без розгляду.

У разі прийняття господарським судом позовної заяви, поданої прокурором в інтересах держави в особі уповноваженого органу, зазначений орган набуває статусу позивача, а в разі прийняття господарським судом позовної заяви, поданої прокурором в інтересах держави, в якій зазначено про відсутність органу, уповноваженого здійснювати функції держави у спірних правовідносинах, або про відсутність у такого органу повноважень щодо звернення до господарського суду, прокурор набуває статусу позивача і як такий зазначається у позовній заяві.

Прокурор наділений також правом на пред'явлення до господарського суду позову в інтересах громадян (в тому числі фізичної особи-підприємця). При цьому необхідно враховувати, що відповідно до п. 4 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань удосконалення діяльності прокуратури» від 18.09.2012 р. на території адміністративно-територіальних одиниць, на яких центри надання безоплатної вторинної допомоги не розпочали надання такого виду правової допомоги, органи прокуратури можуть здійснювати представництво в суді інтересів громадян з такої підстави, як неспроможність громадянина через свій матеріальний стан самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження (абз. 8 п. 1 Постанови).

Прокурор є самостійним учасником судового процесу. У ст. 29 ГПК, абз. 3, 4 п. 5 Постанови визначено, що прокурор, який бере участь у справі, несе обов'язки і користується правами сторони, крім права на укладення мирової угоди. Наведене не позбавляє сторін у справі права укласти мирову угоду і подати її на затвердження суду; якщо прокурор, який бере участь у справі, заперечує проти цього шляхом подання мотивованих письмових заперечень, суд може відмовити в затвердженні такої угоди. Що ж до укладення мирової угоди у процесі виконання судового рішення, то відповідне право прокурору не надано.

Відмова прокурора від поданого ним позову не є обов'язковою для позивача, і так само відмова позивача від позову не є обов'язковою для прокурора.

В цілому, системний аналіз положень Постанови засвідчує, що її розробники не виходили за межі норм ГПК та Закону «Про прокуратуру», буквально цитуючи законодавчі акти без їх роз'яснення. Дозволимо собі

стверджувати, що фактично зміст Постанови дублює норми вище вказаних нормативних актів, що досить чітко вбачається в положеннях, які висвітлюють участь прокурора в судах вищої інстанції. Водночас, на увагу заслуговують лише два положення, які чітко не прописані ні в ГПК, ні в Законі «Про прокуратуру», але які знайшли відображення в Постанові.

Так, в абз.2 п.6 Постанови визначено, що прокурор може вступити з власної ініціативи у справу, провадження в якій порушено за позовом інших осіб, **на стороні як позивача, так і відповідача, або третьої особи чи особи, яка не брала участі у справі, але щодо якої господарський суд вирішив питання про її права та обов'язки.**

Другим важливим наголосом для працівників як судових органів, так і прокуратури, є прописана в Постанові можливість прокурора брати участь у вже порушеній справі про банкрутство та представляти інтереси громадянина і держави в особі учасників справи про банкрутство. Останнє положення є актуальним з огляду на певну пасивність прокуратури як учасника господарського процесу. Така пасивність обумовлена неврегульованістю процесуальних можливостей прокурора у такому виді провадження, на що вже неодноразово зверталася увага в науковій літературі (доц. Л.С.Нецька). Наприклад, Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» не надає прокурору право вимагати визнання недійсними укладених державним підприємством-боржником правочинів (договорів), що призвели до банкрутства, на відміну від наявності такого права у ке-

руючого санацією (ч. 5 ст.28).

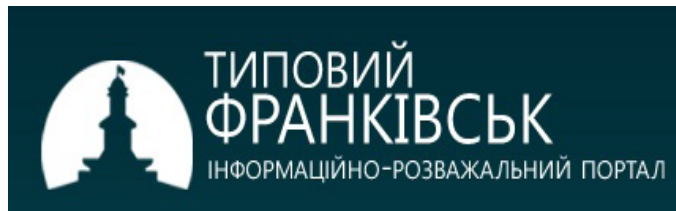
Не передбачено у цьому Законі ні право, ні форми реагування прокурора на протиправні дії арбітражного керуючого. Водночас не суперечить процесуальному законодавству надання прокурором відповідної інформації суду про незаконні дії арбітражного керуючого. Ці та ряд інших питань процесуальної участі прокурора у справах про банкрутство, які не знайшли законодавчого вирішення, на жаль, не розкриті й в Постанові, положення якої тільки передбачають можливість участі прокурора в такому виді провадження.

При цьому розробники Постанови можуть апелювати до п. 12 документа, в якому зазначено, що конкретні питання, пов'язані з організацією представництва прокурором у суді інтересів громадянина або держави регулюються також у відповідних наказах Генерального прокурора України, обов'язкових для всіх органів прокуратури, і у разі необхідності господарські суди мають звертатися до таких наказів.

Проте наказ №6-гн від 28.11.2012 р. «Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень» висвітлюючи особливості представницьких функцій прокурора при розгляді цивільних, адміністративних, господарських справ, а також при виконанні судових рішень у цих справах, не містить окремих норм, які б врегульовували питання участі прокурора у справах про банкрутства.

Така ситуація дозволяє припустити, що Пленуму ВГС України слід повернутися до Постанови з метою її доопрацювання в контексті детального роз'яснення особливостей участі прокурора як в провадженнях, пов'язаних з переглядом рішення суду першої інстанції, так і в провадженні про банкрутство.

М. В. Логвінова,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри судочинства,
заступник директора
Юридичного Інституту

Запрошуємо до співпраці

Газета "Юрфакти плюс" запрошує до співпраці з виданням практикуючих юристів (нотаріусів, адвокатів, юрисконсультів), працівників правоохоронних органів, суддів. Приймаються до розміщення матеріали, що раніше не були опубліковані або передані до друку в інших виданнях. Матеріали можна надсилати на електронну адресу - lawif@mail.ru. Контактна особа - Зозуляк Ольга Ігорівна, тел. 099-241-26-99.

Вимоги до оформлення матеріалів: обсяг не повинен перевищувати 2 сторінок тексту з інтервалом 1,5; розмір шрифту - 14.

По горизонталі:

1 – вид систематизації нормативно-правових актів, що полягає у зведенні їх у збірники в певному порядку без зміни їх змісту

2 – фінансування під відступлення права грошової вимоги з оформленням переказного векселя, що передбачає прийняття набувачем всіх існуючих ризиків та можливість подальшої уступки вимоги третім особам

3 – товаророзпорядчий цінний папір, що видається морським перевізником вантажу його відправнику

4 – речове право користування чужою земельною ділянкою для забудови

5 – істотна умова договору за Господарським кодексом України

6 – теоретик демократії та лібералізму, автор праці «Про демократію в Америці»

7 – арешт і передача однією державою іншій державі особи, що підозрюється або обвинувачується в скоєнні злочину або ж засудженого

8 – акт, яким монарх дарує конституцію народові

9 – відновлення прав з втрачених цінних паперів на пред'явника шляхом визнання їх втраченими через систему визивного провадження

Кросворд**По вертикалі:**

1 – запит депутата парламенту до уряду

10 – підпис міністра на документі, що виданий і підписаний главою держави, який означає, що міністр бере на себе юридичну та політичну відповідальність за його виконання

11 – уступка права вимоги

12 – товар, який за своєю властивістю є придатним для використання за призначенням та відповідає вимогам, встановленим для цієї категорії продукції у нормативно-правових актах і нормативних документах та умовах договору із споживачем

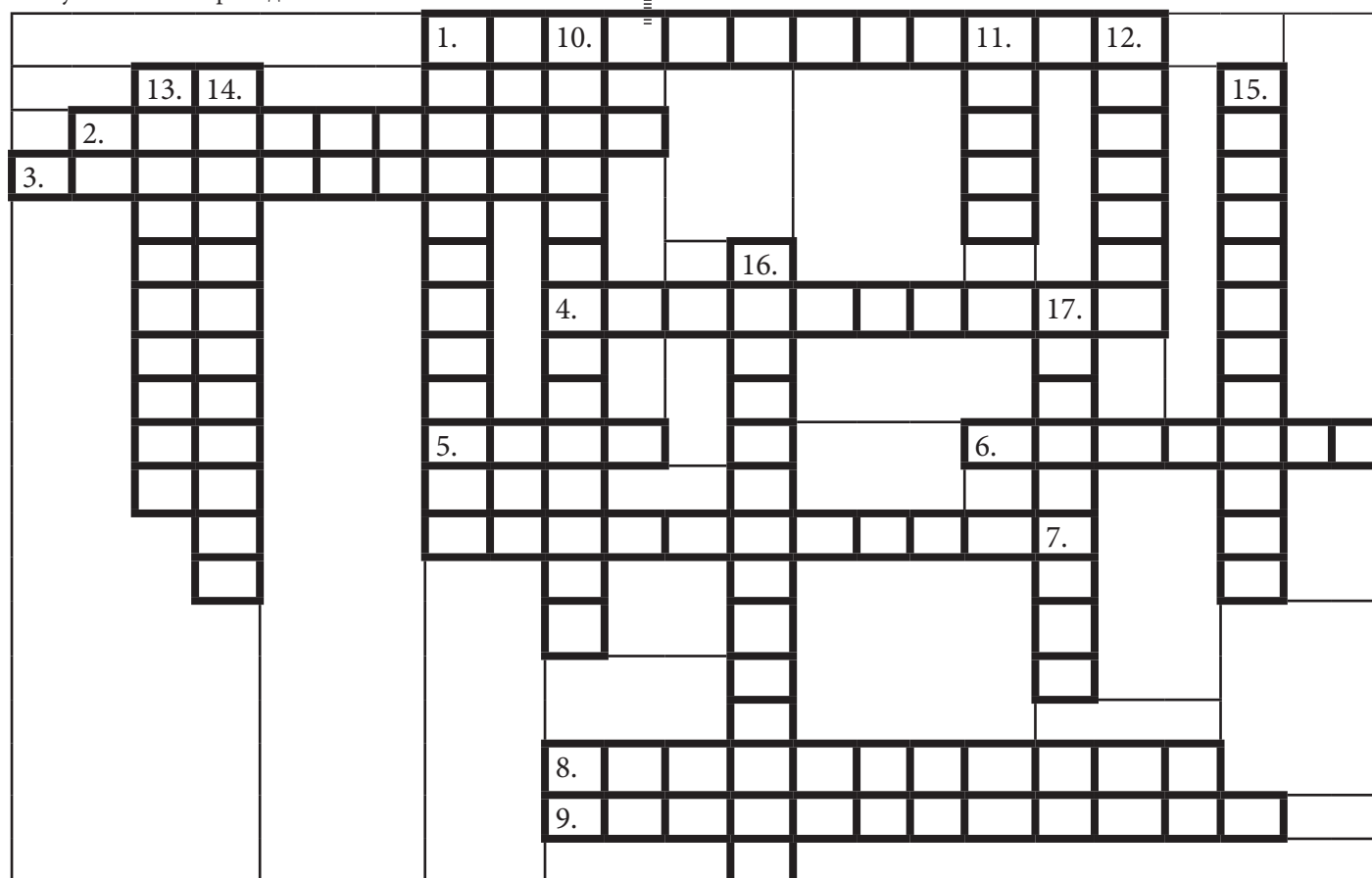
13 – постійне, дозволене законом, співжиття чоловіка і жінки за римським правом без шлюбу

14 – дія, що надає закону загальнообов'язкової сили (обнародування, підписання главою держави тощо)

15 – спосіб тлумачення норм права, за яким аналіз суті норми права здійснюється шляхом з'ясування її мети

16 – договір, за яким одна сторона передає у власність другій стороні цінні папери та зобов'язується в обумовлений строк прийняти ці папери назад у власність, оплативши їх вартість по поточному курсу.

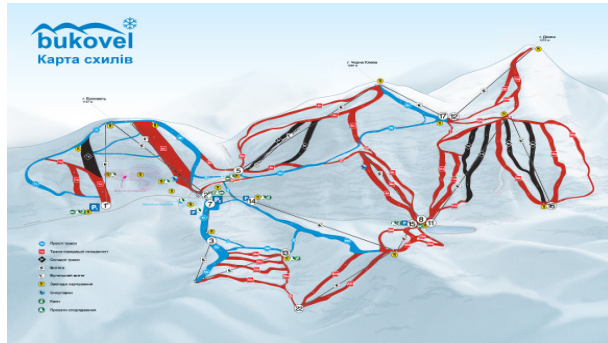
17 – міжнародні правила з тлумачення найбільш розповсюджених торговельних термінів (умов) в галузі міжнародної торгівлі

Віталій Козик

аспірант кафедри цивільного права
Юридичного інституту

*Шановні гості,
всі ми з нетерпінням чекаємо початку нового зимового сезону. На щастя, залишилось чекати не
так вже й довго. Зовсім скоро всі ми зустрінемося на засніжених схилах «Буковель»,
а поки ознайомимо Вас з новинками сезону 2013-2014.
Цього року ми збільшили територію катання до 55 км та створили більше можливостей
для відпочинку та навчання початківців.*

Клієнти готелів «Буковель» завжди отримують додаткові переваги. В новому сезоні наші гості будуть мати можливість безкоштовно відвідувати тренажерний зал та сауни SPA центру «4 сезони». Послуги будуть надаватись згідно попереднього запису.

Окремою цікавою послугою для наших клієнтів обов'язково стане програма бонусного харчування Full Board (FB). Її особливість полягає в тому, що наш гість, поставивши гроші на картку (електронний гаманець), отримує можливість використовувати його в закладах харчування ТК «Буковель» та економити до 40%. До прикладу, поставивши на електронний гаманець 84 грн. на добу, гість отримує можливість використати картку в закладах харчування на 138 грн.

Деталі програми запитайте у наших менеджерів +38 0342 59 55 46.

ТК «Буковель» не лише популяризує гірськолижний відпочинок, але й всіма силами старається прививати культуру катання та розуміння персональної відповідальності за поведінку на схилах. Вже традиційними стали програми безкоштовного навчання від ТК «Буковель» та лижної школи. В цьому сезоні буде продовжена практика безкоштовного навчання катання на лижах та сноуборді.

Принадно нагадуємо Вам за наші осінні акції на катання, прокат спорядження та авіа перельоти. Саме зараз Ви можете спланувати ваш зимовий відпочинок та заощадити на цьому суттєві кошти.

Ще раз нагадаємо вам про акції, які діють на даний момент: Акція на продаж, пролонгацію і поповнення клубних і VIP карт; Акція на прокат спорядження; Акція «Ранкова», Акція «Все й одразу»; Акція «Екстра дні».

Платіть менше – катайтеся більше.

Країна «Буковель» запрошує Вас.

Слідкуйте за інформацією на нашому сайті. - See more at: <http://bukovel.com/news/zimoviy-sezon-2013-2014-u-tk-bukovel-shcho-novogo#sthash.YsAtkq2b.dpuf>

Om ХАТХА-ЙОГА
сертифікований інструктор
Рошко Маргарита
вул. Угорницька, 12а
тел. 066 418 47 80

м. Івано-Франківськ,
вул. Гетьмана Мазепи, 1, офіс 1а
тел.: (0342) 73-12-18 (турвідділ)
(0342) 75 - 29 - 94 (авіакаси)
факс: (0342) 50 - 54 - 77
e-mail: kruiz2k@gmail.com

КРУЇЗ 2000
ТУРИСТИЧНИЙ ОПЕРАТОР

Всі види зовнішньої реклами
ДИКИЙ ЗАХІД
ДИЗАЙН ВИГОТОВЛЕННЯ МОНТАЖ
м. Івано-Франківськ, вул. Валова, 4 оф. 3
тел.: **752-253**, тел./факс: **507-187**

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА
ЗАТРИМАЛА МІЛІЦІЯ – ЗБЕРІГАЙ МОВЧАННЯ І НИЧОГО НЕ ПІДПИСУЙ ДО ПРИБУТТЯ АДВОКАТА!
[0 (800) 213 103 [цілодобово]
Наданий за підтримки американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту "Сприяння правосуддя"

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА
ЗАТРИМАЛА МІЛІЦІЯ – НЕГАЙНО ВИМАГАЙ АДВОКАТА! ЙОГО УЧАСТЬ ГАРАНТУЄ ДЕРЖАВА
[0 (800) 213 103 [цілодобово]
Наданий за підтримки американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту "Сприяння правосуддя"

Міна
салон-перукарня
вул. Мельникова, 11 а
тел. +38 (0342) 72 00 28
моб.: +38 (095) 75 384 60
моб.: +38 (067) 93 266 93

- ❶ всі види перукарських послуг
- ❶ весільні та вечірні зачіски
- ❶ манікюр
- ❶ педикюр
- ❶ гелеве нарощування нігтів
- ❶ фарбування брів та вій
- ❶ професійна консультація косметолога